

“Bekeert u, want het Rijk der hemelen is nabij.” Kort maar krachtig is de boodschap van Johannes. En met die oproep toont hij zich een ware voorloper van de komende Heer te zijn. Want de eerste woorden die Jezus bij zijn openbaar optreden zal spreken – althans in het evangelie volgens Matteüs – luiden precies hetzelfde. Johannes is daarom met recht een profeet, iemand die spreekt uit naam van God.

Dat Rijk der hemelen kan ons op het verkeerde been zetten. Alsof de aarde er niet toe doet. Rijk der hemelen is een andere zegswijze voor: Rijk van God. Het is de door de profeten van het oude verbond aangekondigde heerschappij van God over de hele wereld. De nabijheid van dat Rijk betekent dan ook niet perse dat de wereld ophoudt te bestaan. Als Johannes de Doper zegt dat het Rijk der hemelen nabij is dan verwijst hij naar een levende, naar de persoon van Jezus, de Zoon van God. In Jezus is het Rijk van God op aarde gekomen.

De komst van Jezus is dus geen doem die over onze wereld hangt. God is niet de vijand van de mens. Door de geboorte van Jezus, die wij met Kerstmis weer gaan vieren, zal God zelf op aarde verschijnen. Niet om haar te vernietigen, maar om de aarde tot goddelijke hoogte te verheffen. Paulus laat er geen misverstand over bestaan: *“ter wille van Gods trouw is Christus dienaar geweest van het Joodse volk, om de beloften aan de aartsvaders waar te maken; maar de heidenen moeten God verheerlijken om zijn erbarming.”* De komst van het Rijk der hemelen is dus een blijk van Gods erbarmende liefde. Christus is gekomen, komt en zal komen om alle mensen te redden. Hij komt niet om te veroordelen of te vernietigen, maar om vrij te spreken en te helen.

Jesaja, die andere grote profeet van Gods heil, voorzag dat alle volkeren en talloze naties zouden optrekken naar de tempel van Jakobs God. En dat God de volkeren zou oordelen en dat Hij zou rechtspreken over de naties. Op het einde der dagen. Dit einde breekt aan met de komst van Jezus. In Hem hebben de evangelisten de vervulling van Jesaja's voorspelling gezien. Het Rijk der hemelen betekent daarom dat rechtvaardigheid zal heersen op aarde. Aan de armen, de geringen, de onderdrukten zal recht worden verschaft. God zelf zal voor hen opkomen.

De komst van Christus is dus niet direct het einde van de wereld, maar wel het begin van een revolutie die uitloopt op een nieuwe scheppingsorde. We hoorden het: *De wolf zal huizen bij het lam; de panter zich vlijen naast het geitje, het kalf en het leeuwenjong grazen samen; koe en berin sluiten vriendschap, de leeuw vreet hooi met het rund, en het kleine kind steekt zijn handje in het nest van de slang.* Zo ziet Jesaja de hemel op aarde komen.

Het lijkt te mooi om waar te zijn. Dit Rijk zal en kan echter niet komen zonder onze bekering. Johannes is ook vandaag nog de voorloper van de komende Christus. Net zoals hij tegen zijn tijdgenoten uitvoer, zo klinken die woorden vanmorgen tot ons: *“Brenge vruchten voort die passen bij bekering.”* En we kunnen ons niet verschuilen achter het feit dat we van huis uit christen zijn. Het feit dat we reeds kinderen van Abraham zijn biedt geen enkele garantie op

genade. Ieder van ons is persoonlijk verantwoordelijk en aansprakelijk voor wat we met ons leven, met onze relatie tot God en onze medemens doen.

De komst van het Rijk der hemelen heeft de kracht en de uitwerking van een zuivering. Er zal een scheiding plaats vinden tussen wat vruchtbaar en onvruchtbaar in ons is, tussen tarwe en kaf. Bekering is hier het sleutelwoord. We worden opgeroepen ons toe te keren naar de komende Heer, ons om te keren, terug te keren van de heilloze wegen die we zijn gegaan. We voelen ons vaak zo onmachtig tot handelen, als speelbal van sociale en emotionele krachten waarop we geen vat zouden hebben. Maar Johannes schudt ons vandaag wakker uit de waan: *“Brengt vruchten voort die passen bij bekering!”* Het wordt tijd dat we opstaan uit onze lethargie; tijd dat we ons losmaken uit het drijfzand van angst en negativiteit.

De komst van het Rijk Gods is het uur van de waarheid. Onze persoonlijke waarheid. Wij worden ieder persoonlijk opgeroepen ons te bekeren. Wij alleen kunnen er zelf voor kiezen om anders te gaan leven. “Anders”: namelijk zoals God het bedoelt heeft. Hoe? Voor het antwoord op deze vraag komen we toch weer uit bij Jesaja. Hij noemde een hele reeks vruchten van bekering, kwaliteiten die eigen zijn aan het Rijk der hemelen: geen oordeel vellen naar uiterlijke schijn, geen uitspraak doen op grond van geruchten; de kleinen recht verschaffen, eerlijk vonnis spreken over de geringsten, op te komen voor gerechtigheid en onkreukbaar zijn in onze handel en wandel.

De revolutie van onze bekering zal altijd bestaan uit kleine stapjes. Ze begint met onze weigering om ons nog langer te laten knechten door de machten van het kwaad. En vervolgens dat we kiezen voor de waarheid, voor rechtvaardigheid, voor de liefde. In de mate dat in ons de tegenstellingen worden opgeheven, er vrede komt in ons hart, in onszelf om zo te zeggen koe en berin vriendschap hebben gesloten, zal de nieuwe scheppingsorde die Jesaja voor ogen had werkelijkheid worden. Als we (zoals Sint Paulus het uitdrukt) : *“elkaar aanvaarden als leden van één gemeenschap, zoals ook Christus ons in zijn gemeenschap heeft opgenomen, ter ere Gods”* dan zal de voorspelling van Jesaja, nl. dat de gehele aarde vervuld zal zijn met liefde tot God, uitgekomen zijn. Dan is het Rijk der hemelen gekomen. Voor wie twijfelt aan zijn eigen kracht tot omkeer en beseft dat we dit niet uit onszelf kunnen, is er goed nieuws: *“het is God die de volharding en de vertroosting schenkt.”* Hij is in staat om uit de stenen, die wij vaak zijn, kinderen van Abraham te verwekken. Hij zal ons dopen met de heilige Geest en met vuur. Bij zijn komst. Laten we naar Hem uitzien. Amen.